

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1838

XV. Des Markgrafen Jobst Schenkung des Patronats in den Städten Kyritz und Perleberg an das Domstift v. J. 1409.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54294](#)

tui beneficij assignarunt, ipsumque arnoldum nobis ad idem altare presentarunt, quociens ipsum vacare contigerit voluerunt & ordinarunt in perpetuum alternis vicibus ad prepositum ecclesie nostre haelbergensis et consules ac magistros fraternitatis seu societatis gulde pannicidarum ciuitatis haelbergensis debere pertinere. Si autem prepositus haelbergensis qui pro tempore fuerit suis vicibus sine requisitione consilii & consensus consulum et econtra consules ciuitatis haelberg: eciam suis vicibus soli et in solidum sine requisitione consilij et consensus prepositi haelbergensis ad dictum altare quando ipsum vacare contigerit libere presentare debeant clericum secularem & non professum seu regularem et si consules opidi stendal dictos quatuor marcarum redditus reemerent, prout possunt ex forma contractus, extune consules ciuitatis haelberg: taliter ordinare debent, vt altarista dicti altaris suis redditibus nullo tempore careat et ut pecunia sic reempta pro quatuor marcarum redditibus comparandis iusto empacionis titulo exponatur. Nos igitur omnia & singula et prescriptam dotis assignacionem & iuris presentandi grata & et rata habemus et ex auctoritate nostra ordinaria confirmamus per presentes, statuentes ut altarista altaris prefati seruialis existere debeat plebano in haelberg quemadmodum alii altariste ecclesie consueuerunt et deinceps antedicto altari personaliter nisi legitimo impedimento fuerit impeditus deseruat secundum canonum sanxiones In cuius rei testimonium presentes nostras literas sigilli appensione jussimus communiri. Datum Wistok anno dom. M^o trecentesimo et nonagesimo septimo die vrbani nostro vt premissum est sub sigillo.

Nach dem stark verleisten und des Siegels ermangelnden Original.

XV. Des Markgrafen Jobst Schenkung des Patronats in den Städten Kyritz und Perleberg an das Domstift v. J. 1409.

In nomine sancte et individue trinitatis Jodocus dei gracia marchio Brandenburgensis, Sacri Romani Imperii archicamerarius et Marchio Moraue. Divine bonitatis clementia, que nos ad culmen terrene dignitatis euexit, ad hoc nobis pre ceteris principatum et potestatem contulit, ut nedum curam populorum nobis subjectorum sed et maxime sacerdotum christi, quorum oracionibus et terrena nos credimus felicitate per amplius gaudere et eternam beatitudinem posse facilius promerer, congrua dispensatione adhibeamus. Quequidem nos sollicita consideracione pensantes dignum estimamus et salutiferum iudicamus, ecclesias dei presertim eas, que ab iniquis hominibus opprimuntur sub nostro tuicionis munimine defendendas suscipere et earum panpertati qua decet munificencia subuenire. Proinde ad vniuersorum christi fidelium noticiam deducimus per presentes, quod nos pro amore dei nostreque anime ac parentum nostrorum remedio ecclesiam Hanelbergensem in honore gloriose dei genitricis semperque virginis marie a pie memorie Ottone magno Imperatore fundatam et postea gentilium errore et incursu ac denum nefandissimorum quorundam hominum nomen christi inaniter gerencium rapinis incendiis aliisque bonorum & juriuum dicte ecclesie direpcionibus, occupacionibus, et persecucionibus grauius nimis desolatam, Ex quibus eciam ministrorum pro nostra & tocius populi catholici felicitate ad deum iugiter sollicitis uocibus clamancium sustentacio debita subtrahitur, diuinus cultus, quem profecto temporibus nostris augeri appetimus, diminuitur, Et religionis dissolucio satis prope imminent et timenda est, in nostram tuicionem speciali defensione una cum venerabilibus et religiosis viris Preposito & canonicis eiusdem ecclesie suscepimus ipsamque sic in bonis suis collapsam et pene denastatam nouis quibusdam beneficiis decreuimus sublenare. Eidem igitur ecclesie et preposito et capitulo antedictis in melioracionem suarum prebendarum ac donacione irrefragibili et perpetua ob amorem dei ad laudem et gloriam sancte dei

genitricis virginis damus & concedimus jus patronatus ecclesiarum parochialium in opidis nostris kritz et perleberghe, hanelbergensis diocesis, cum omnibus et singulis juribus suis et attinencius ad nos quo uismodo spectantibus in ecclesiis antedictis, resignantes eisdem per presentis littere tradicionem omne jus, quod occasione predicti juris patronatus ac alias quo uismodo in eis et earum occasione habuimus & habere poteramus, desiderantes eciam affectanter et volentes, quatenus ipsi pietatis nostre beneficiis participant sic et nobis iuxta dei beneplacitum de medio sublatis nostri predecessorum et omnium parentum nostrorum in ecclesia Hanelbergensi singulis annis temporibus perpetuis in quibuslibet quatuor temporibus memorias sollempnes in vigiliis, missis et oracionibus peragant, et in ecclesiis parochialibus supradictis per earem rectores et clericos peragi procurent effectiue. Preterea ecclesie antedictae et canonice eius omnes libertates et immunitates eisdem ab antecessoribus nostris Marchionibus Brandenburgensibus concessas omnesque possessiones & bona quemque, que in nostris dominiis iuste et canonice possident, confirmamus: et vt hec rata & inconnulta omni tempore permaneant, ad presentem nostram litteram sigillum nostrum iussimus appendi. Datum in Tangermunde anno domini millesimo quadringentesimo nono, in vigilia assumptionis beate marie virginis gloriose.

Nach einem Transum v. J. 1413.

XVI. Bestätigung der vorigen Urkunde durch Bischof Otto von Havelberg und Schilderung
des traurigen Zustandes, worin die Prignitz durch Feuden und Straßenraub versezt sey
v. J. 1409.

Ottó dei gracia hanelbergensis ecclesie episcopus omnibus cristi fidelibus in perpetuum. Etsi suscepfi pontificalis officii debitum nos sollicitet, ut indigencium quorumlibet necessitatibus prout nobis ab altissimo concessum est pietatis opera exhibere debeamus, illos tamen, qui nostris sollicitudinibus, laboribus et periculis plus aliis communicant, nos decet uberiori gracia prosequi caritatis viscera benignius aperire. Ea propter circa deuotos sancte religionis professores nostre ecclesie canonicos, qui quasi acies spiritualiter ordinata deo die ac nocte militant precipue vigilare decreuimus. Et quia se uissima hostilitatis gwerrarum et latrociniorum a longo retroacto tempore in diocesi nostra plus ceteris partibus continuata dispendia agricultores et colonos parcialos eorundem canonicorum nostrorum alios gladio intereptos decidere alios direptus eorum bonis et incendiis deuastatis nudos et inopes sua deserere, nonnullos eciam mutilatos duris vinculis in captiuitate detentos & tandem exactionatos in egestate mortali uiuere coegerunt, agri ipsorum, in quibus pro maiori parte redditus eorum consistunt, inulti remanent et deserti, sique redditus ipsi adeo exiles et tenues effecti sunt, quod ex eis, deductis oneribus eisdem iuxta eorum decenciam et reuerenciam incumbentibus, non ualeant commode sustentari. Volentes igitur dicte nostre ecclesie canonicos de alicuius subuencionis remedio prouidere, habitu prius super hoc cum nonnullis prelatis et de clero nostre diocesis ydoneoribus personis sepe repetito tractatu, quia premissa omnia & singula vera esse repperimus. Atendentes etiam quod predice guerre et latrocinia in dicta nostra diocesi de die in diem crescent et augentur, ne dictos religiosos canonicos nostros uictum suum in labore quererent et per deuia hinc inde uagari oporteat, et ne dicta ecclesia nostra ministris debitissimis destituatur diuinusque cultus minuatur in eadem. Accedente ad hoc consensu et voluntate magnifici principis et domini Jodoci marchionis Brandenburgensis, qui eisdem jus patronatus ecclesiarum parochialium in kritz et perleberch nostre diocesis cum onsnibus et singulis juri bus et pertinencius ad ipsum occasione dicti juris et alias quo uismodo spectantibus ac ecclesias ipsas